DRAH IA Mococused SOV לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל בראתי יצר הרע ובראתי לו אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ **Monsey Edition**

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS OR SEND AN EMAIL TO SUBSCRIBE@TORAHTAVLIN.ORG

34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת וארא - ג' שבט תשפ"ד Shabbos Parshas Vaera - January 13, 2024

הדלקת נרות שבת – 431 וזמן קריאת שמע / מ"א – 9.07 וזמן קריאת שמע / הגר"א – 9.43 וסוף זמן תפילה/הגר"א – 1030 זמו לתפילת מנחה גדולה – 12:35 שקיעת החמה שבת קודש – 4:50 מצש"ק צאת הכוכבים – 5:40 צאה"כ / לרבינו תם – 6:02

כוונת אמרו 'זידבר אלקים' שדיבר אתו משפט על שהקשה לדבר ולומר 'למה הרעתה לעם הזה' אולם תוכן הדברים היו דברים הראויים להיאמר בלשון רכה.

וכהקדמה לתשובתו של הקב"ה למשה עלינו להזכיר מה שרואים בפרשה הקודמת. כשציוה הקב"ה את משה ללכת אל פרעה בקשו ג"כ לאסוף את זקני ישראל ולבשר לפניהם כי פי ה' דיבר וציוה לבשרם 'פקוד פקדתי אתכם' (לעיל ג טז), ובהמשר (לעיל ד, ב ט) נצטווה ג"כ לעשות האותות לעיני ישראל, כ"ז היה הכרח כדי לעורר את האמונה בישראל ולזכותם בזכותה בגאולתם. כי שקועים היו במ"ט שערי טומאה ולא היה שום זכות כדי להיגאל ורק בזכות שנתעוררה בהם האמונה כי פקר ה' את עמו רשאים היו משה ואהרו ללכת אל פרעה ולבקש על עם ה'. אולם עדייו לא היו ראויים לגאולה בפועל עד אשר יוכיחו אמונתם גם כשהתנסו בנסיון ההסתר, וע"כ ראה ה' לעורר את פרעה להכביד את המלאכה, והיו הדברים יכולים לעורר פגם באמונת ישראל. ובזכות שלא התיאשו אז נעשו גם ראויים להיגאל.

עפ"י האמור יש לפרש תשובתו של הקב"ה למשה כדלהלו: זידבר אלקים אל משה', כי תוכן הדברים היו דברים הראויים להיאמר באמירה רכה. כיוז שאינם כי אם דברי נחמה. וזהו כוונת אמרו 'ויאמר אליו'. ותוכז התשובה היתה 'אני הוי"ה' כלומר. מטרת הקושי שבסיבתו שאלת 'למה הרעותה' היתה כדי לברר אמונתם. היינו שיהיה . ניכר מתור מה שעובר עליהם שהינם מאמינים כי אני ה'. ואז יהיו זכאים לגאולה בריז. וכיון שאכן עמרו בנסיון האמונה ציוה הקב"ה למשה עוד בזה המאמר (פסוק ו) ללכת שוב אל בני שראל ולומר לפניהם 'אני הוי"ה והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים' וגו'. כלומר. אלו הקשיים שעברו עליכם אכז היה כדי לברר את אמונתכם ולראות אם אכז אמונתכם בהשי"ת היא זכה ובהירה. וכיוז שהוכחתם שכר הם פני הדברים על כז תזכו בקרוב ל'והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים'.

היה צורך שתהא המכות דוקא באופן כזה, וצריך ביאור הטעם לזה.

בה'. כמו דכתיב בכמה פסוקים תוך המשך המכות (ח. יח): "למעז תדע כי אני ה' בקרב הארץ", וכן כתיב (ט, כט): "למען תדע כי לה' ארץ". וכ"כ (ט. יד): "בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ". וכיון שכן שזהו עיקר התכלית של המכות, א"כ היה צורך גדול להך לימוד של הכרת הטוב באמצע המכות, שהוא חלק של אמונה בה' כמו שאחז"ל: "כל הכופר בטובתו של חבירו סופו שיכפור בטובתו של הקב"ה". יהביא שיסוד זה מבואר בדברי **החינור** (מצוה לג) בביאור מצות כיבוד אב ואם וז"ל: "משרשי מצוה זו. שראוי לו לאדם שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה. ולא יהיה גבל ומתגכר וכפוי טובה. שזו מידה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלקים ואנשים. ושיתן אל לבו כי האב והאם הם סיבת היותו בעולם. ועל כן באמת ראוי לו לעשות להם כל כבוד וכל תועלת שיוכל. כי הם הביאוהו לעולם. גם יגעו בו כמה יגיעות בקטנותו. וכשיקבע זאת המדה בנפשו יעלה ממנה להכיר טובת הקל

ביאור המשגיח שעיקר התכלית של העשר מכות היה כדי לפרסום האמונו

ברוד הוא. שהוא סיבתו וסיבת כל אבותיו עד אדם הראשוז. וכו'". עכ"ל. הרי מבואר. שיסוד של מצות כיבוד אב ואם הוא כדי שיקבע האדם בנפשו מדת הכרת הטוב לאביו ולאמו. וע"י זה יהיה האדם מכיר הטובות שהשי"ת מיטב עמנו. ויהיה מאמיז באמונה שלימה בהשי״ת.

מאת הגח"צ רבי גמליאל חכדון רבעוביץ שליט"א, ר"י שער השמים ירושלים עיח"ק

וידבר אלכים אל משה ויאמר אליו אני ה' (ו-ב) - גאולה בזכות האמונה 9רש״י: וידבר אלקים אל משה - דיבר איתו משפט על שהקשה לדבר ולומר (לעיל . כב) למה הרעותה לעם הזה, ולכאורה כפל הכתוב דבר אחד בשני מיני לשונות. שפתח יאמר 'וידבר אלקים אל משה', ושוב אמר 'ויאמר אליו'? בנוסף עלינו להביז מהי הכוונה באמרו 'אני הוי"ה'. אטו לא השיג משה מיהו המדבר אליו? עוד עלינו לעמוד. כי בכמה זקומות מחלק ביו מה שנאמר זידבר' לביו מה שנאמר זיאמר'. כי זידבר' מורה על דיבור קשה, ואילו 'זיאמר' מורה על אמירה רכה. כמ"כ ידוע מחז"ל ומספרים הקדושים ששם אלקי"ם מורה על בחינת 'דיז' ושם הוי"ה מורה על בחינת 'רחמים'. והנה בזה המאמר נאמרו ב' הלשונות מתחילה נאמר 'זידבר אלקים' המורים על קושי ודיז, ותיכף לאחר מכן נאמר 'ויאמר' אני 'הוי"ה' המורים על אמירה רכה ובחי' רחמים.

ואפשר לפרש שדברים אלו הם המשר לתשובתו של הקב"ה למשה על תמיהתו בפרשה הקודמת (לעיל ה) למה הרעתה לעם הזה' וגו', דהנה מן המענה של הקב"ה משה (לעיל ו. א) עתה תראה את אשר אעשה לפרעה' וגו' לא מצאנו תשובה לתמיהתו. אם הודעה שעתיד הוא לנקום בפרעה על כל הרעה שעולל לעם ישראל עד שישלחם יגרשם מארצו ביד חזקה. אולם על עצם תמיהתו של משה למה פעל בהשתדלותו את זיפר המטרה לא השיבו הקב"ה אז. ואפשר שבמכווז לא השיבו לו על כר. כי כפי שרואים אנו מדברי רש"י שהיתה טענה על משה שדיבר שלא כהוגז, ואחד מז הרמזים להאדם שדיבר שלא כהוגן הוא בזה שאין משיבים אותו תיכף ומיד. והדבר מורה על בחינה של וגז על שעשה שלא כהוגז. אולם לאחר מכז ביקש הקב"ה להשיב לו על שאלתו.

תשובה זו כלולה היתה מאמירה קשה ורכה, עצם הדיבור היה בלשוז משפט. וכפרש"י

לשורים מאת חרב אברום ונטגל אבשנים שות אברום אברום אברום

יאמר ה' אל משה אמר אל אהרו הח ממד ונמה ידד על מימי מצרים על נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים ... (ו-ים)

בענין חובת הכרת המוב

לרש"י: "אמר אל אהרז. לפי שהגיז היאור על משה כשנשלר לתוכו. לפיכר לא לקה על ידו לא בדם ולא בצפרדעים, ולקה על ידי אהרן", עכ"ל. הרי משה רבינו לא יה יכול להכות את היאור, לפי שהיאור הגין עליו, וע"כ אהרן הכה את היאור. וכ"כ זצינו במכת כינים.דכתיב (ח-יב): "ויאמר ה' אל משה אמר אל אהרז נטה את מטר הר את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים". ופי' רש"י "אמר אל אהרז - לא היה העפר כדאי ללקות על ידי משה לפי שהגין עליו כשהרג את המצרי ויטמנהו בחול לקה על ידי אהרן", עכ"ל. הרי, גם במכת כינים. לא היה יכול משה רבינו להכות את הארץ משום שהיה חייב להכיר הטובה להארץ. וע"כ נעשה ע"י אהרו.

ועמד מרן **המשגיח הגאון הגדול ר' מתתיהו סלומון זצוק"ל** על הך מילתא, דיש העיר. שהקב"ה הוא כל יכול, והיה לו האפשרות להביא את המכות באופן שמשה בינו היה יכול לעשותם, ולא יהיה מונע להביאם מחמת חובת הכרת הטוב, א"כ ע"כ

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Kashrus in the Kitchen, The Jewish Kitchen (91) Unsupervised Gentile in a Jewish Home. Last week we discussed *halachos* of creating a "Mirsus" - a situation where an unsupervised gentile is scared of getting caught by a Yid entering his room at any time, or by security cameras. There are two other basic ways to deal with this problem: creating a situation where there is nothing for the gentile to gain by doing the wrong thing, or by making it hard or impossible to do the wrong thing. Gentile Has Nothing to Gain. The Mechaber (1) and RMA (2), regarding the suspicion that a gentile might swap a Jew's food for another's food, says we are not scared a gentile will cook, swap, etc. just to make a Jew sin. If the gentile has something to gain, then and only then are we afraid he will do something like this. There is a discussion in the *Poskim* (3) whether this permits one to be lenient *l'chatchila* and leave a gentile alone, or only b'dieved once he was left alone, and we don't prohibit the food.

In a situation where this is the only way to manage, one could

מאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלר שליט"א,

can be accomplished by setting up the area so that the gentile has his own cooking equipment [i.e. portable microwave oven] in a convenient place. Or, one can find out what food he likes and have plenty of it available to him for free. If other cooking equipment or washing dishes are relevant, one could purchase a set of pots and have a nearby bathroom sink available to him for washing. One would then explain to the gentile, in a language that he understands, how easy it is for him to do these things.

Common Application. A common application of the above is when a kosher establishment sends food with a gentile. Such items should always be properly sealed and if any tampering occurred it will be known. If it was not sent sealed, it will be a judgment call whether there is anything for the gentile to gain by switching the food [such as being hungry on a longer trip and eating and then replacing the food]. If one is in doubt, he should call a *Rav*.

We have explained creating a situation where a gentile has no motive to do the wrong thing. Another solution is making things rely on the opinion of the **Pri Chodosh** (4) who is lenient. This hard to tamper with and will be explained next week IY"H

בלן הרלחלים – תבלין מדף היומוי – בבא קמא ע.

ד. וה' on Shabbos, he is, נגב ומכר our *Mishnah* štates if one was ב' מילהא דאמר דרבנא לא תעכיד אי עכיד לא מרגי". The *Gemar*a brings a ברייתא that seems to contradict our *Mishnah* and says the פטור פו .The case in the *Braisa* is where the ביירוע threw the ברייתא the מרביה of the עובר הוצאה מרשות לרשות for him to be מכירה so that at the time the מובל for him to be עובר הוצאה מרשות לרשות was אנב and although the sale remains "כל מילתא grom (מסי תמורה ד:) מחלוקת Abave and Rava have a. קים ליה בדרבה מיניה from (מסי תמורה ד:) מחלוקת if we say (מסי דאמר רחמטא לא תעביד אי עביד לא מהני". This means that if according to the דיי is one may not do a certain action, then even if he does do it. it has no validity. Most poskim rule like Rava that we do say this. If so, many Achronim ask, why don't we say in the Braisa that since this σχι was oiver הרצאה on Shabbos, we should say the sale is not כול (void) because it's as if it was never sold?

The אביעה savs that if one swears that he will not make a certain sale and he is שביעה his שביעה and makes the sale anyway, the sale is still valid. The אי עביד wonders, since he is going against his שבועה and being אי עביד, why don't we say Rava's rule of אי עביד and the sale should be ביול Pric ז' explains that the only time we say this rule is if there is a איסור מצד עצמו. Here, the איסור מכירה איסור מצד עצמו אווי אווי פון איסור מצד עצמו איסור מצד עצמו איסור מצד עצמו אווי פון איסור מכירה because of a side issue that he made a שבועה, but the מכירה itself is not a. This is also why the מעשה איסור in our Gemara, where the on *Shabbos*, the sale remains a valid sale. This is because the מכירה on *Shabbos*, the sale remains a valid sale. This is because the מכירה Shabbos is only אסור because the געל"מ 10 דע but the אסור. in and of itself is not אסור, therefore, we do not apply the אעל"מ 10 דע

points out. that in the above case where he swore not to make the sale. although if he was עובר his שבועה and made the sale anyway it would be ה. if he made a שליח לדבר עבירה. because of בטול because of "איז שליח לדבר עבירה."

איסור אות ב'**ן ר' אלחנן זצ"ל (s** only איסור that is created from the מיסור איסור that is created from the action. For example, regarding מעל"מ, os מעורה, the issur is the switching of Kedusha that is אעל"מ, os מעורה through the אעל"מ, os מעורה can say that this אעל"מ, os אעל"מ, os אעל"מ, or near that this אעל"מ. However, when the issur is on the מעשה for example "אוועו ואת בנו לא תשחטו", where the issur is not the היתר that happens through the שחיטה, but rather the actual מעשה שחיטה, on this מעל"מ, we don't say אעל"מ, because it was done and how can we undo an action? This is also why a שחיטה done on *Shabbos* is כשר even though it's a אלא, because the *issur* is not on the היתר that comes from doing the בישים but on the שחיטה but on the שחיטה מעשה and on that we don't say אעל"מ א אות ה'] מאחר and on that we don't say אעל"מ איל ה' so n a specific מעשה savs the only time אעל"מ אות ה'] מאשה is when the אעל"מ

1) שו"ע יו"ד קיחיי (2) רמ"א שם:ב (3) עייו חלקת בנימיו יו"ד קיחיי, ד"ה מותר (4) סוף יו"ד קי"ח

R' Menachem Mendel Schneerson zt" (Lubavitcher Rebbe) would say:

הוא משה ... הוא משה ... הוא משה ואהרו'" - *Aharon Hakohen* offered the sacrifices in the *Mishkan*. Thus, he embodied the proper worship of Hashem and symbolized prayer in general. Moshe Rabbeinu, the Rebbi and teacher of Bnei Yisroel. epitomized Torah learning. The juxtaposition of the two names and their repetition in reverse order teaches us that there are times in our daily lives when one aspect takes precedence over the other. Sometimes we stress prayer, as a preparation for performing *mitzyos* and learning *Torah*; sometimes we learn first in order to pray more effectively."

A Wise Man would say: "Try not to become a man of success. Try to become a man of value."

Printed By: Quality Printing Please **Graphic Copy & Printing** (845)352-8533

Let's encourage

כבוד התפילה! "פילה

855.400.5164 / Text 800.917.8309 / kvodshomayim.org

Mazel Toy to the Weinreb & RubensteinFamiliesuponthe د"،chasuna of Elimelech & Chani May the young couple build a Bayis לשם ולתפארת Ne'eman B'Yisroel

ושרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל ממתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך ובמשארותיך ... (ז-כח)

The Gemara (Pesachim 53b) tells us that Chanania, Mishael and Azariah learned from the example of the frogs in Egypt, who jumped into the ovens to do the will of *Hashem*, that they too should be prepared to be thrown into a fire. They reasoned that the frogs who were not commanded in the *mitzvah* of *Kiddush Hashem*, were nonetheless willing to go into a burning oven for the sake of sanctifying *Hashem's* name. All the more so (kal v'chomer), human beings like them, who are commanded in the *mitzvah* of *Kiddush Hashem*, should be willing to allow themselves to be thrown into the fire.

With the outbreak of World War I in 1914, the famed *Mir Yeshivah* moved to Poltava, Ukraine for a number of years. and only returned in 1921 to its original building in the Polish town of Mir. The yeshivah blossomed, attracting students not only from Europe, but also from America, South Africa and Australia. By the time the second world war broke out, the Mir Yeshivah was one of the most prestigious institutions of Torah learning in the world. There was hardly a Rosh Yeshivah in all of Europe who had not studied in the Mir. Although this was clearly the golden age of the Mir Yeshivah, world politics had brought tension to all parts of Europe, and the little hamlet of Mir was not spared its own fair share.

With incredible *Hashgacha Pratis* and serendipity, the entire body of the *yeshivah* managed to escape through Russia. The story of the Mir Yeshivah's escape from war-torn Europe, to the foreign shores of Shanghai during the height of WWII, is legendary. At the start of the war, the *yeshivah* moved en masse to Vilna, the capital of Lithuania, where they remained for a while before applying and receiving destination visas to Curacao, a Dutch protectorate in the Caribbean, along with travel visas to Japan. The visa-granting actions of the Dutch and Japanese consuls in Vilna enabled the entire yeshivah, which traveled to Vladivostok on the Trans-Siberian Railway, to find safety in Kobe, Japan, before eventually settling in Shanghai, China, for the duration of the war. Miraculously, the yeshivah managed to survive intact with nary even a slight drop-off in the students' devotion and diligence in their learning.

When the students and faculty members of the *yeshivah* arrived in Shanghai, they were initially treated well by the local Chinese populace. These rag-tag war refugees were a novelty and the locals took pity on them. However, not everyone was thrilled at the arrival of these Jewish students. A clandestine group of Chinese ruffians, people who hated these and all Jews, could not handle the fact that they were being allowed to survive, and plotted against them. They secretly arranged to kill a wholesale number of European Jews inside the *yeshivah* building and set a plan in motion.

Their nefarious scheme might have worked if not for one Chinese local, a resident of Shanghai who did not dislike the Jews; he even had an affinity for these refugees. Again, through tremendous *Hashgacha*, the man uncovered the plot and surreptitiously informed the local authorities, resulting in a foiled plot. The gang did some sort of internal investigation and found out exactly who had snitched on them. This Chinese man was discovered by the group that planned the attack and had him killed in a brutal manner, so as to warn others.

When the story was revealed to the masses, the incident troubled the boys in the Mir Yeshivah immensely because this Chinese man saved many Jews from a horrific death, not for his honor or money, but because it was the right thing to do. Why did *Hashem* punish him like this, they wanted to know? Is this the reward for doing a good deed - even for a non-Jew?

They took their question to the famed Mashgiach, R' Yechezkel (Chatzkel) Levenstein zt"l, who lovingly guided the Mir Yeshivah during those difficult years. When they approached the door to his office, they heard him crying, "Hashem, this non-Jew was a wonderful man but he was not Jewish. This was the only time he helped boys in yeshivah, and yet You gave him a gift - to die Al Kiddush Hashem. I, Chatzkel, have served You faithfully my entire life and have helped boys many times. Why didn't You give me this present to be Mekadesh Shem Shamayim like this Chinese person?"

ביום ההוא אצמיח קרן

Yechezkel HaNavi declares in the name of Hashem that "On that day I will cause a horn to shoot up from the House of Israel." But what indeed is the "blossoming of the horn of Israel" in the midst of the downfall of Egypt? What does one have to do with the other?

Rashi and other *meforshim* have a difficult time explaining the literal meaning of this posuk, nevertheless, they explain that "on that day" is referring to the end of a forty-vear period of exile when *Hashem* promises to gather the dispersed Egyptians and reunite their kingdom only to relegate them to the lowest realms of history and obscurity when the once mighty Egyptian kingdom will end up being a small insignificant nation with little to no power.

R' Alexander Zusia Friedman zt"l (Avnei Ezel) explains that the salvation of the Jewish people is like a plant, which can sprout up only after a seed has rotted away and it appears that no fruit could possibly come from it. Salvation and renewed strength will come to the Jewish people only after its fortunes have reached a low ebb and it would seem as if it were doomed to decay.

By seeing their oldest nemesis Egypt being reunited, Klal Yisroel would surely think that they are doomed forever. But at that very moment, *Hashem* will then relegate the Egyptian "seed" to the lowest levels of insignificance before He brings the Jewish people out of their exile to sprout into a great nation once again.

לכן אמר לבני ישראל אני ה' ... וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים ... (ו-וז) CONCEPTS IN AVOIDAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

Moshe Rabbeinu was instructed to tell the Yidden "אניה" - Who will redeem you. Why then, in the very next posuk, did he repeat those words "ירדעתם כי אני ה"? It would seem to be redundant. One thought that comes to mind is that the first time Moshe was instructed to tell them "אני הי". The second time, after they'd already seen the "גבורות ה", it says", it says "ואדעתם כי אני ה" You, on your own, will know, not only from what Moshe's telling you. Another idea is as follows: In posuk's, it says 'ללקחתי "אתכם לי לעם וידעתם כי אני ה' אלוקיכם, adding the word "אלוקיכם". In the previous *posuk*, when *Hashem* demonstrates His might. the entire world realizes that He runs the world - that's אני ה'. But once Hashem says "זלקחתי אתכם לי" and chooses us as His people, it's a more personal and intimate relationship. Perhaps we can add a final machshava based on how the words of the Chiddushei HaRim zt"l, who beautifully explains the double lashon in the following posuk: 'הוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים, והצלתי אתכם מעבודתם". In *golus* we tend to get a bit too comfortable and begin to follow the behavior of the *govim, r"l*. The initial impetus for us to do teshuva, is when we become disgusted by their ways. Thus, Hashem promises, "I'll take you out of *Mitzrayim* so you won't have to be influenced by the depravity of their lifestyle. Then you'll be ready for redemption."

There is an amusingly sad but all too true-sounding anecdote. Eliyahu Hanavi comes to a simple farmer and asks if he wants Moshiach to come. The farmer responds, how does it benefit me? Eliyahu answers, he'll redeem you and take you to Eretz. Yisroel leaving your oppressors behind, never to bother you again. The farmer says let me ask my wife. Her response? Tell him that Moshiach should take all the govim to Eretz Yisroel, and then we'll be able to live here in peace! Maybe that's what the posuk is saying. After *Hashem* enables us to purge that feeling of comfort in *golus*, we'll truly be able to appreciate what we've been missing, the magnificence of "אניה' אלקיכם". We should live with this realization, so that we can be ready for the imminent geula!

משל למה הדבר דומה ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה ... (ו-מ)

משל: After living in Yerushalayim for almost a year, the Satmar Rebbe, R' Yoel Teitelbaum zt"l, decided to relocate to America. One day, a very prominent *Torah* sage, **R' Asher Zelig Margulius** *zt"l*, came knocking at his door. He had heard about the *Rebbe's* impending move and came to dissuade him from going through with his decision.

"Our *Rebbe*, our leader," he addressed the *Satmar Rebbe*, 'in whose care will you be leaving us, should you move to America? If, Heaven forbid, someone will face a misfortune, whom will he have to turn to?" he asked.

open during *Shacharis*. When the congregants roll up their process, then the troubles will be a lot less painful.

sleeves to place *Tefillin* on their forearms, watch for a person displaying a tattooed number engraved into his flesh. That is the person to whom you should turn, for after having gone through the purgatory of the concentration camps and the Holocaust, he was so totally cleansed and purified that his blessing surely has great weight in the Heavenly court."

נמשל: Among the many purposes of our enslavement in Egypt, one of the key purposes it served was a purification process for the Jewish nation. We are told this explicitly in Parshas Vaeschanan (4-20), "I [Hashem] have brought you out of Egypt, that iron blast furnace, to be G-d's very own people," meaning Egypt served as a furnace that purifies fine The Rebbe replied, "Let me give you some practical advice. metals. This is a very important lesson that pertains to many If anyone seeks a blessing that will have an impact in of us. If, when faced with trials and tribulations, we can Heaven, all he has to do is go to a *shul* and keep his eyes remind ourselves that there is also a beneficial cleansing in

ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי תועכת מצרים של EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUITMAN - RAMAT SHLOMO THE WELLSPRINGS OF R' GUITMAN - RAMAT SHLOMO

The true character of a person is how he lives his life when nobody is looking. Most of the things that we do in public, we do a certain way because we know people are watching us. Sometimes it is conscious and sometimes it is subconscious, but we often act differently when we are with others than when we are alone. This week's parsha gives us a deep and penetrating look into the greatest man who ever lived and how he became so great. The sensitivity of Moshe Rabbeinu goes beyond human comprehension. His deep feelings of right and wrong can boggle the mind of the most righteous among us.

After the first four plagues, Pharaoh finally gave permission for the Jews to bring korbanos to Hashem in Egypt. Moshe refused. Why? Explains the Chasam Sofer zt" that when the Mitzriyim would see the Jews slaughtering sheep, which to them was their god, they would become so angry that they would wish to stone the Jews. However, they would not dare do so after being humbled and put in their place after four *makkos*. This would make them even more frustrated and Moshe felt that it was not proper to inflict this kind of psychological torture on the Egyptians. Moshe said, "Lo Nachon Laasos Kein" - it is not right to do this! It would not be the correct conduct for a Jew to cause harm or pain to another human being in this way. It doesn't matter that the Egyptians are killing and torturing us Jews! That has nothing to do with the way a Jew behaves. A Jew does not inflict unnecessary harm or pain on another human being, no matter what.

This is GADLUS! This is Moshe Rabbeinu! Only someone of his caliber could take into account the feelings of his own people's torturer. But this is what makes one truly great. When a person is able to take himself OUT of the equation and truly see the WHOLE picture with perfect clarity. Every one of us, in our own lives, can try to go that extra mile, by truly feeling the pain or joy of others and showing them how much we care, because this is what makes one into a greater person.